

La 21 mai 2013 se împlinesc 20 de ani de la fondarea Academiei

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Nr. 9 (406) mai 2013

FONDAT ÎN ANUL 1994

Două decenii de căutări și afirmare

Mesaj de felicitare cu prilejul aniversării de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova al dlui Vasile MARINA, rector, doctor habilitat, profesor universitar

Stimați profesori, colaboratori, doctoranzi și masteranzi ai Academiei!

Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova împlinește pe 21 mai, curent, 20 de ani de la fondarea sa. Este un eveniment deosebit nu numai pentru instituția noastră de învățământ superior, dar și pentru întreaga țară, deoarece, avansând în acești ani spre o etapă calitativ nouă, Academia a devenit Centru Național de elită de instruire și dezvoltare profesională a funcționarilor publici, de promovare a politicii de stat în domeniul administrației publice în scopul consolidării serviciului public al țării.

20 de ani este un bun prilej de a face bilanțul activității multilaterale a colectivului Academiei, de a trasa noi sarcini de viitor. Pe bună dreptate, noi consemnăm această aniversare printr-o realizare de mare prestigiu – după o perioadă de activitate modestă, în anul de studii

2012-2013, numărul masteranzilor a depășit cifra de o mie de persoane.

Rodul muncii noastre, despre care astăzi vorbim cu mândrie, sunt absolvenții Academiei – deputați în Parlamentul Republicii Moldova, conducători de diferite ranguri, funcționari din cadrul autorităților publice centrale și locale, manageri ai instituțiilor de stat, specialiști din diferite domenii ale societății.

De la fondarea Academiei, peste 4000 de persoane au devenit specialiști cu studii superioare postuniversitare și de masterat.

Una din direcțiile prioritare de activitate ale Academiei este dezvoltarea profesională a personalului.

Până în prezent, în cadrul Academiei, și-au perfecționat calificarea circa 27000 de funcționari din autoritățile publice centrale (miniștri, viceministri, șefi de subdiviziuni, specialiști), precum și din autoritățile publice locale (președinți, vicepreședinți de raion, secretari ai consiliilor locale, primari ai satelor/comunelor, orașelor, șefi de subdiviziuni, personal cu funcții de execuție).

În ultimii 3 ani, a sporit considerabil (peste 3000 anual) numărul de participanți la cursurile de dezvoltare profesională atât la comanda de stat, cât și la solicitarea autorităților publice. Desfășurarea activităților de dezvoltare profesională în colaborare și cu suportul financiar al partene-

rilor de dezvoltare a contribuit esențial la sporirea capacităților Academiei în acest domeniu prin diversificarea formelor și metodelor moderne de instruire, formarea formatorilor, elaborarea cursurilor noi de instruire, a materialelor de instruire.

O atenție deosebită acordă Academia de Administrare Publică cercetărilor științifice. Ca rezultat, crește numărul absolvenților Academiei, care susțin tezele de doctor în științe. În acest context, aș menționa un nou obiectiv al nostru – de a majora numărul doctoranzilor până la 100 de persoane. Este un obiectiv real, care denotă potențialul științific al Academiei.

În ultimii trei ani de zile s-au depus eforturi considerabile pentru optimizarea structurii Academiei, consolidării bazei tehnico-materiale a acesteia, majorării salariilor profesorilor și colaboratorilor Academiei. A fost renovat capital și pregătit pentru un contingent de cca 350 de persoane un bloc de studii al Academiei cu 8 auditorii, 3 săli cu calculatoare și Biblioteca științifică.

Toate aceste performanțe, cu care ne mândrim și marcăm frumoasa aniversare de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică, sunt rodul muncii creatoare și cu abnegație a corpului profesoral-didactic de un înalt profesionalism, care aplică în procesul de studii cele mai avansate metode și procedee de instruire și formare la

standarde europene și mondiale, inclusiv tehnologiile informaționale aplicate.

O importanță primordială acordăm cooperării internaționale a Academiei, intensificării colaborării cu instituțiile similare de peste hotare, desfășurării activităților în comun cu misiunile diplomatice, acreditate la Chișinău. Conform acordurilor semnate, Academia cooperează, în prezent, cu 16 instituții de profil de peste hotare, cu 32 de misiuni diplomatice și organizații internaționale, acreditate în Republica Moldova, participă la implementarea în parteneriat a unui număr impunător de proiecte.

Ajustarea la standardele europene a procesului de instruire și dezvoltare profesională, precum și îndeplinirea celor cinci mari funcțiuni (instruire, educație, creație științifică, cultura administrativă și juridică, viață academică) vor contribui ca Academia de Administrare Publică să devină școala conștiinței, demnității și voinței poporului, un factor de bază al integrării europene a Republicii Moldova.

Stimați colegi! Cu prilejul minunatei aniversări de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, Vă adresez cele mai cordiale felicitări și sincere urări de bine și succese, dorindu-vă noi realizări, gânduri frumoase, multă sănătate și fericire Dvoastră și familiilor Dumneavoastră.

Rectori ai Academiei

Mihail PLATON,
doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, fondatorul și primul rector al Aca-
demiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova

cova, doctorantura Academiei de Științe a Moldovei.

Activitatea de muncă: învățător, director de școală (1952-1958), prim-secretar al comitetului raional (C.R.) Strășeni al comsomolului; secretar, secretar al doilea al CR Florești al P.C.M., președinte al comitetului executiv raional Criuleni, prim-secretar al CR Ungheni al P.C.M., șef al secției știință și instituții de învățământ a C.C. al P.C.M., președinte al Comitetului executiv orașenesc Chișinău (1985-1987); vicepre-

ședinte, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.S.S.M. (1987-1993).

Din 1993 – rector al Academiei de Administrare Publică de lângă Guvernul Republicii Moldova, din 2003 – Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

În perioada anilor 2004-2007 a activat în calitate de consilier al Președintelui Republicii Moldova, din 2007 este consilier principal de stat, secretar al Consiliului Național

pentru decernarea Premiului de Stat.

A fost membru al C.C. al P.C.M. (1972 – 1991), deputat în Sovietul Suprem al R.S.S.M. de legislaturile IX-XI.

Decorat cu ordinele Lenin, Drapelul Roșu de Muncă, Prietenia Popoarelor, Insigna de Onoare, Ordinul Republicii, cu medalii.

Autor a peste 80 de lucrări științifice, inclusiv 14 monografii și manuale.

Decedat în 2011.

Ala MIRONIC,
doctor în științe pedagogice, președinte al Consiliului Organizațiilor Veteranilor din Republi-
ca Moldova

(1965), Academia de Științe Pedagogice din Moscova (1986), Universitatea de Stat din Sankt-Peterburg (1992).

Activitatea de muncă: profesor de limbă și literatură rusă (1958-1962); munca în organele comsomoliste din republică (1962-1972); Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” (1972-1977); prim-viceministru al învățământului public

(1987-1988); munca în organele de partid (1977-1991); psiholog, profesoară de limba și literatura rusă, șef al centrului științifico-metodic, Colegiul de Transport din Chișinău (1991-2003); viceprimar al municipiului Chișinău (2003 – 2004).

În perioada anilor 2004-2006 a exercitat funcția de rector al Academiei de Administrare Publică de pe lângă

Președintele Republicii Moldova.

Din 2006 este Președinte al Consiliului Organizațiilor Veteranilor din Republica Moldova.

Deputat al Sovietului Suprem al R.S.S.M. (1985 – 1989), decorată cu medalia „Pentru vitejie în muncă”, eminent al învățământului public al R.S.S.M.

Autor a peste 20 de lucrări științifice.

Alexandru ROMAN,
doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar

merit „Karl Marx” (1973), doctorantura Institutului de Istorie a U.R.S.S. al Academiei de Științe a U.R.S.S. (1979), postdoctorantura în cadrul Academiei Administrației de Stat pe lângă Președintele Rusiei (1992).

Activitatea de muncă: Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Istorie, cercetător științific (1978 - 1979); Institutul de Istorie a Partidului pe lângă C.C. al P.C.M. (1979 – 1987); C.C. al P.C.M., șef sector relații interetnice (1987 – 1989), șef sector relații externe (1989 – 1990); Institutul de Studii Social-Politice, șef secție prognozarea evoluției relațiilor

naționale (1990 – 1991); Arhiva Națională a Republicii Moldova, director (1991 – 1995); Academia de Administrare Publică de pe lângă Guvernul Republicii Moldova, șef secție știință și doctorat, decan al facultății Relații Internaționale (1995 – 1999); Universitatea Liberă Internațională din Moldova, director al Departamentului Științe Economice, vicerector (1999 – 2002); Ministerul Educației, director al Departamentului Evaluare Academică și Acreditare (2002 - 2003); Consiliul municipal Chișinău, director general al Departamentului

Educație, Știință, Tineret și Sport (2003-2006).

Este autorul a peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 6 manuale universitare și post-universitare, 4 manuale pre-universitare, monografii, lucrări metodice și articole.

În 2006 este numit prin Decretul Președintelui Republicii Moldova rector al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, funcție pe care o deține până în 2010.

Din 2010 activează în calitate de consultant principal al Centrului pentru Drepturile Omului din R. Moldova.

S-a născut la 2 septembrie 1932 în satul Bulboaca, raionul Anenii Noi.

A absolvit Școala Pedagogică din Bender, Universitatea de Stat din Moldova, Școala Superioară de Partid din Mos-

S-a născut la 6 decembrie 1941 în mun. Bălți.

A absolvit Universitatea de Stat „I.I.Mecinikov” din Odessa

S-a născut la 5 aprilie 1951 în comuna Pistruieni, raionul Telenești.

A absolvit cu medalie de aur Școala medie Ciocâlneni, raionul Orhei (1968), Universitatea de Stat din Moldova, facultatea de istorie, obținând diplomă cu mențiune, fiind laureat al Bursei nominale de

Republica Moldova a câștigat Premiul ONU pentru Serviciul Public

La începutul lunii mai, după două runde de concurs, Republica Moldova a fost desemnată, pentru prima dată, printre cei cinci câștigători ai Premiului ONU pentru Serviciul Public, ediția 2013. Trofeul reprezintă cea mai prestigioasă recunoaștere internațională pentru contribuția la dezvoltarea serviciului public și a fost oferit pentru setul de inițiative privind sporirea transparenței decizionale și majorarea gradului de participare a societății civile în acest proces, lansate și implementate de către echipa Cancelariei de Stat, în perioada 2009-2012.

Alături de Republica Moldova, care s-a clasat pe locul I în zona Europa și America de Nord, pe podiumul laureatilor se vor mai afla Coreea de Sud, Brazilia și Egipt.

Lansat acum zece ani de către Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale al Națiunilor Unite, concursul se adresează instituțiilor publice care au implementat proiecte inovatoare și au identificat soluții la provocările existente în serviciile publice naționale. Autoritățile publice din țări-

le-membre ale ONU au putut candida la mai multe categorii: „Prevenirea și combaterea

să învingă pentru facilitarea și promovarea participării cetățenești prin intermediul unor

corupției în serviciul public”, „Îmbunătățirea calității serviciilor publice prestate”, „Promovarea prestării serviciilor publice sensibile la dimensiunea de gen” etc., cele cinci premii câștigătoare fiind acordate însă în cadrul categoriei „Creșterea participării în procesul de adoptare a deciziilor prin intermediul unor mecanisme inovatoare”. Cancelaria de Stat a Republicii Moldova a reușit

noi mecanisme instituționale, pentru încurajarea receptivității și transformarea administrației.

Astfel, drept argumente pentru juriu au servit cadrul normativ adoptat în domeniu, inclusiv Legea privind transparența în procesul decizional; crearea portalului www.particip.gov.md - un suport unic pe care ministerele și alte autorități publice centrale plasează,

utilizând un modul comun, proiectele de legi sau propunerile de politici publice, iar vizitatorii își pot expune opinia și veni cu sugestii; constituirea Consiliului Național pentru Participare, care a transformat în normă dialogul dintre societatea civilă și Guvern; instituționalizarea conceptelor de „analiza ex-ante” și „analiza ex-post” a impactului politicilor publice, pentru a fortifica procesul de adaptare a deciziilor în baza unor politici publice de calitate, elaborate profesionist.

Iurie Leancă, primul-ministru interimar al Republicii Moldova, a declarat că, în ultimii trei ani și jumătate, țara noastră a înregistrat progrese semnificative în mai multe domenii, iar competiții precum este cea desfășurată de către Organizația Națiunilor Unite oferă Guvernului o șansă în plus de a comunica societății despre rezultatele obținute, de a genera noi inițiative.

Premiul ONU pentru Serviciul Public va fi înmănat la 23 iunie, ziua în care Națiunile Unite îi celebrează pe angajații din serviciile publice din toată lumea.

Din anul 2012, Ziua Funcționarului Public este celebrată și în Republica Moldova.

**Serviciul de presă
al Guvernului**

Conferință dedicată aniversării de 20 de ani a Academiei

Conform tradiției, în fiecare an, de Ziua Academiei de Administrare Publică, corpul profesoral-academic organizează conferințe științifico-practice internaționale, în cadrul cărora este făcut bilanțul activității instituției, cercetărilor științifice, sunt trasate sarcini de perspectivă.

Conferința științifico-practică cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice” din anul curent este una deosebită. Ea este consacrată aniversării de

20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova și va avea loc pe 20 mai 2013. La lucrările conferinței vor participa ca invitați reprezentanții mediului academic din țară și de peste hotare, ai administrației publice centrale și locale, experți în domeniu.

Spre deosebire de forurile științifice din anii precedenți, actuala conferință își va desfășura lucrările în șase ateliere de lucru:

1. *Modernizarea administrației publice în contextul consolidării statului de drept.*

2. *Probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova.*

3. *Aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice.*

4. *Tendențe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere.*

5. *Impactul E-Guvernării în asigurarea transparenței și ac-*

cesului la informație în procesul de administrare publică.

6. *Dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică.*

La conferință se preconizează adoptarea unei Rezoluții. Materialele conferinței vor fi publicate într-o culegere aparte, care va fi repartizată tuturor participanților la conferință, iar un anumit număr de exemplare va fi pus în vânzare.

Cor. „F.P.”

Academia - centru național de instruire a funcționarilor publici

Interviu cu dl Oleg BALAN, vicerector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat în drept, profesor universitar

CORESPONDENUL: Marcă 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică. Cum a evoluat pe parcursul acestor ani procesul de instruire în cadrul Academiei?

Oleg BALAN: Fondarea la 21 mai 1993 a Academiei de Administrare Publică a avut scopul major de a instrui și forma un corp profesionist de funcționari publici de tip nou, conform noilor realități, în condițiile de afirmare a tânărului stat, Republica Moldova. În cele două decenii de activitate a Academiei procesul de instruire a evoluat substanțial pe ambele dimensiuni: calitativă și cantitativă, fiind identificate în permanență noi soluții la provocările constituirii unui sistem modern de administrare publică în Republica Moldova.

Pe parcursul celor 20 ani de activitate, concepția și planurile de învățământ au evaluat și au fost ajustate la necesitățile de instruire a funcționarilor publici, a fost optimizat conținutul și formele de organizare a procesului de instruire. În acest context, la etapa actuală, procesul de instruire corespunde standardelor educaționale contemporane și prevede o pregătire temeinică cu caracter conceptual, bazat, în

primul rând, pe conștiința civică și mentalitatea statală, care îmbină organic necesitățile personalității și societății, dezvoltă capacitățile de a lucra în echipă, abilități de comunicare, inclusiv în limbile de circulație internațională.

În evoluția sa, modelul actual de instruire a înregistrat câteva etape: etapa I (1993-1995) cu durata studiilor postuniversitare de un an la secția cu frecvență la zi și de 2 ani la secția cu frecvență redusă; etapa II (1995-1997) cu durata studiilor de 2 ani la secția cu frecvență la zi și 3 ani la secția cu frecvență redusă; etapa III (1997-2000), se inițiază, la secția cu frecvență la zi, studii universitare la specialitatea *administrare publică*, este elaborat standardul educațional al acestora; etapa IV (2000-2003) cu durata studiilor postuniversitare de 1,5 ani la secția cu frecvență la zi și de 2 ani la secția cu frecvență redusă; etapa V (2003-2007) cu durata studiilor postuniversitare de 2 ani la secția cu frecvență la zi și de 3 ani la secția cu frecvență redusă și ultima etapă, a VI-a (cu începere din 2007), când se modifică statutul studiilor postuniversitare în studii de masterat. Pe parcursul acestor etape sunt aplicate noi forme și metode avansate de predare, practica instituțiilor similare din alte țări, sunt organizate stagieri peste hotare, sunt antrenați în procesul de instruire în calitate de formatori practicieni din autoritățile publice, are loc extinderea specialităților în cadrul studiilor postuniversitare de masterat: *Administrare publică, Drept administrativ, Management, Relații internaționale, Drept internațional, Management educațional*, în continuare fiind deschise specialități noi la studii de masterat: *Drept con-*

stituțional și administrativ, Politici publice, Servicii publice, au fost modernizate planurile de învățământ, programele analitice în corespundere cu cerințele procesului de la Bologna. De asemenea, a fost elaborat mecanismul de implementare a Sistemului Național de Credite de Studiu.

Obiectivele Academiei în instruirea cadrelor serviciului public sunt determinate de legislația serviciului public. Concepția instruirii are drept scop susținerea implementării reformelor administrației publice și modernizarea sectorului public.

Pentru realizarea obiectivelor menționate, atât planurile de învățământ, cât și programele analitice ale disciplinelor de specialitate sunt elaborate de către catedrele de specialitate în colaborare cu Departamentul Organizarea Instruirii și se aprobă de către Senatul Academiei.

În fiecare an de studii sunt analizate și revizuite planurile de învățământ pentru noul contingent înmatriculat, ținându-se cont de specificul acestuia, de tendințele și schimbările ce se produc în administrația publică, dar care nicum nu afectează standardul pregătirii profesionale a funcționarului public.

Desfășurarea procesului instructiv-educativ este realizată de catedrele și alte subdiviziuni ale Academiei în colaborare și în conformitate cu necesitățile organelor administrației publice centrale și locale, în parteneriat cu structurile administrativ-didactice similare, cu instituții universitare și postuniversitare din Republica Moldova și din alte țări. În acest context, Academia colaborează cu specialiști în domeniu de la Institutul European de Admi-

nistrare Publică din Maastricht, cu experți din Marea Britanie, Franța, Belgia, Portugalia, Suedia, Grecia, România.

Actualmente, la catedre activează un corp profesoral-didactic compus din circa 62 cadre didactice, inclusiv 15 doctori habilitați, profesori universitari; 27 doctori, conferențieri universitari; 9 doctori, lectori superiori; 8 lectori superiori universitari; 3 lectori universitari. Corpul profesoral-didactic este preocupat permanent de optimizarea procesului de studii și de utilizarea celor mai moderne metode de instruire. Aceste sarcini se află permanent în atenția Departamentului Organizarea Instruirii, catedrelor, altor subdiviziuni didactice și administrative ale Academiei.

COR.: Ce măsuri au fost întreprinse pentru a spori numărul de audienți la Academia la ambele forme de studii: la secția de zi și cu frecvență redusă?

O.B.: Când am preluat conducerea Academiei împreună cu noul rector, dl Vasile Marina, în mai 2010, situația aici nu era dintre cele mai bune. Existau diferite opinii referitor la viitorul acestei instituții. Trebuia de acționat în regim de urgență pentru ameliorarea situației, or Academia de Administrare Publică era unica instituție de învățământ superior din țară de pregătire a funcționarilor publici, baza consolidării serviciului public. Noi am acționat în mod operativ, timp nu era, se apropia începutul noului an de studii. Am întreprins măsuri pentru pregătirea sălilor de studii, dotarea lor, am făcut demersurile necesare către Președintele țării și Guvernul republicii privind înmatricula-

(Continuare în pag. 5)

Academia - centru național de instruire a funcționarilor publici

(Sfârșit. Început în pag. 4)

rea audiențelor. Și rezultatele au fost cele scontate. Numărul audiențelor a crescut cu mult față de anii precedenți. Pentru ca în anul aniversării de 20 de ani ai Academiei să fie înmatriculați la studiile de masterat peste o mie de persoane.

COR.: Cercetarea științifică este o componentă importantă a studiilor la Academia. Cum a fost dezvoltat acest domeniu și ce prezintă el astăzi?

În cei douăzeci de ani de activitate a Academiei, vectorul cercetărilor științifice a fost orientat spre realizarea unor obiective precum: efectuarea cercetărilor științifice în conformitate cu temele propuse în cadrul laboratoarelor Academiei; organizarea și participarea cu comunicări științifice în cadrul diferitelor foruri naționale și internaționale; publicarea în revistele de specialitate din țară și din străinătate a realizărilor în domeniul administrației publice; participarea în cadrul proiectelor științifice naționale și internaționale; implementarea rezultatelor cercetărilor științifice în procesul de instruire continuă a personalului.

Activitatea științifică se desfășoară în conformitate cu legislația națională în domeniul de cercetare și inovare, Codul cu privire la știință și inovare, Legea învățământului, planurile activității științifice ale Academiei de Administrare Publică, prevederile actelor instituționale și alte acte adiționale.

Activitatea de cercetare și inovare se desfășoară în cadrul catedrelor, conform obiectivelor instituției, stipulate în planul de activitate științifică a Academiei de Administrare Publică. Catedrele efectuează, în baza planurilor aprobate, cercetări științifice teoretico-aplicative, organizează și coordonează desfășurarea cercetărilor științifice în care este

utilizat potențialul științific al Academiei, pregătesc pentru publicare și implementare rezultatele investigațiilor științifice obținute. În prezent, activitatea științifică este pusă în seama cadrelor didactico-științifice, care activează ca titulari sau prin cumul și dețin titlul de doctor habilitat sau doctor în științe.

În scopul optimizării organizatorice și sporirii eficienței investigațiilor științifice, precum și în scopul integrării procesului de cercetare de la Academia în sistemul unic republican, în cadrul catedrelor de profil au fost create laboratoare științifice specializate.

Investigațiile științifice, efectuate în cadrul Academiei, pregătirea cadrelor de înaltă

Președintelui Belarus; Agenția Națională a Funcționarilor Publici, București, România; Institutul Național de Administrare Publică din Cehia.

Doresc să menționez în această ordine de idei că pe parcursul celor 20 de ani au fost pregătite și editate circa 80 de numere ale revistei metodic-științifice „Administrarea Publică”.

COR.: Cooperarea internațională este un factor primordial în perfecționarea procesului de studii, al implementării diverselor proiecte. Care sunt rezultatele înregistrate la acest capitol?

Fără îndoială, această direcție este una prioritară în activitatea conducerii Academiei. Și dacă mă voi referi iarăși la anul

noastră, o delegație a Universității de Tehnologie din Tallinn, care ne oferă avantaje în inițierea proiectelor comune de parteneriat.

Pe parcursul celor douăzeci de ani de activitate Academia a stabilit relații de prietenie și colaborare cu instituții similare de peste hotare (Belarus, Bulgaria, Canada, Franța, Italia, Letonia, Lituania, Polonia, Portugalia, România, S.U.A., Suedia, Ucraina etc.).

O contribuție considerabilă la aprofundarea cooperării internaționale revine Catedrei Științe Politice și Relații Internaționale și Direcției Cooperare Internațională și Investigații Științifice, care demonstrează capacități avansate de integrare în spațiul științific european și mondial.

COR.: Care sunt planurile de viitor pentru dezvoltarea și perfecționarea procesului de studii la Academia?

O.B.: Sunt încă multe de realizat pentru perfecționarea și consolidarea serviciului public în Republica Moldova. Trecerea instituțiilor superioare de învățământ la autogestiune oferă Academiei de Administrare Publică noi oportunități de dezvoltare și modernizare. Vom extinde relațiile cu partenerii noștri de peste hotare pentru a iniția noi proiecte valoroase și a atrage granturi în scopul obținerii surselor financiare suplimentare pentru perfecționarea în continuare a proceselor de instruire, de dezvoltare a măiestriei profesionale, de cercetare științifică.

Dorim să atingem acel nivel, când Academia va pregăti numărul necesar de funcționari publici profesioniști pentru întregul sistem administrativ, care să confirme pentru Republica Moldova imaginea țării de talie europeană.

COR.: Vă mulțumim.

calificare, au condus la dezvoltarea cooperării internaționale cu instituții similare din alte țări. Un interes vădit față de rezultatele cercetărilor efectuate în Academia au manifestat cercetătorii centrelor științifice din Rusia, Ucraina, România, Bulgaria, Ungaria, Cehia ș.a. În scopul schimbului de experiență, membrii laboratoarelor Academiei au participat la lucrările conferințelor științifice internaționale organizate în Italia, Franța, Bulgaria, Rusia, Ucraina, România. Au fost publicate rezultatele științifice obținute în parteneriat cu Institutul de Cercetări Social-Politice pe lângă Administrația

curent, anul aniversării de 20 de ani a Academiei, voi remarca o intensificare a acestor relații. Chiar în ajunul frumoasei noastre sărbători am participat la conferința de inaugurare a proiectului UNIVER.SEA-NET, care a avut loc la Universitatea „Andrei Șaguna” din Constanța, România. Participarea noastră la acest proiect, care prevede de a îngloba peste 40 de universități din regiunea bazinului Mării Negre, ne deschide mari posibilități de a perfecționa în continuare procesul de studii la Academia. Iar în ultimul timp Academia i-a avut ca oaspeți de onoare pe ambasadorii Chinei, Turciei și Suediei în țara

Interviu realizat de
Ion AXENTI

Două decenii de instruire și cercetare

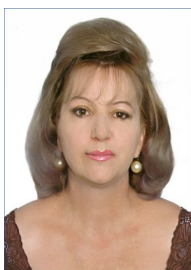
Cu prilejul aniversării de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova redacția ziarului „Funcționarul Public” a organizat un EXPRES-INTERVIU, solicitând profesorilor și colaboratorilor Academiei să răspundă la câteva întrebări privind activitatea în cadrul Academiei. Publicăm în continuare întrebările și răspunsurile la ele.

1. Ce înseamnă pentru D-voastră activitatea în cadrul A.A.P.?

2. Care sunt cele mai de valoare realizări personale ale activității D-voastră la Academie?

3. De care evenimente memorabile de la Academie Vă leagă cele mai frumoase amintiri?

4. Ce ați dori Academiei la vârsta împlinirii de 20 de ani?

Maria STRECHII,
director-adjunct al Departamentului Organizarea Instruirii, doctor în economie

1. Activitatea în cadrul Academiei de Administrare Publică, una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din țară, cred, nu numai pentru mine, dar pentru oricine dintre colaboratori, este, în primul rând, o onoare și o dorință de a contribui, cât de puțin, la

realizarea lucrurilor frumoase.

2. Acreditarea științifică, deși este o realizare a întregului colectiv, pentru care am avut o responsabilitate mai mare, în calitate de șef al Secției știință și doctorat, în sistematizarea și analiza informației necesare pentru elaborarea Raportului de autoevaluare.

3. Îmi este greu să menționez doar două-trei evenimente, deoarece în cadrul Academiei au loc permanent diferite manifestări științifice, metodice, organizaționale, întâlniri cu diferite personalități, reprezentanți ai școlilor similare de peste hotare, ambasadori etc.

4. Un statut special, consfințit prin Legea Academiei de Administrare Publică, statut care ar legifera specificul Academiei.

Adrei GROZA,
șef Catedră științe administrative, doctor în istorie, conferențiar universitar

1. Activitatea în cadrul Academiei înseamnă pentru mine o posibilitate de a realiza ceea ce îmi doresc - responsabilitate sporită, ținând cont de faptul că sunt parte din colectivul Aca-

miei de Administrare Publică, înseamnă un mediu avansat de dezvoltare profesională continuă, încordat, dar acceptabil.

2. Realizările sunt destul de modeste și constau în asigurarea unei bune organizări a activității Catedrei științe administrative, stabilirea unei legături de calitate între corpul didactic și cel al masteranzilor și doctoranzilor.

3. Activez în cadrul A.A.P. de doi ani, perioadă de timp prea scurtă, pentru a putea vorbi de careva evenimente ca amintiri.

4. Masteranzi cât mai buni, sânguincioși și disciplinați, un corp profesoral care să corespundă celor mai înalte stand-

de ale managementului educațional și științific.

Ca fiecare proiect de act normativ, înainte de a fi aprobat de către Parlament sau Guvernul Republicii Moldova, să

Teodora GHERMAN,
șef Catedră tehnologii informaționale aplicate, doctor în pedagogie, conferențiar universitar

1. Pe durata celor 6 ani de muncă în cadrul Academiei de Administrare Publică am desfășurat o activitate dinamică și diversificată. Pe mine personal mă motivează satisfacția lucrului bine făcut și recunoștința de peste ani a oamenilor pe care i-am instruit. Activitatea mea înseamnă dăruire, învățare continuă și progres.

2. Preluând conducerea Catedrei, am constatat necesitatea schimbărilor profunde. În acest

fiu avizat de Academia noastră. Totodată, aș dori ca diploma de funcționar public să fie pentru cei ce dețin funcții de demnitate publică nu, pur și simplu, o cerință, ci o necesitate.

sens, au fost atrase în procesul de instruire cadre didactice calificate; au fost incluse discipline noi în cadrul Modulului tehnologiilor informaționale în administrarea publică, corespunzătoare specializărilor de la Academie; au fost depuse eforturi pentru a deschide o nouă specializare în cadrul Catedrei - Managementul informațional în administrarea publică.

3. Printre evenimentele memorabile se numără conferințele anuale cu participare internațională, absolvirea Academiei de mai multe generații promițătoare de masteranzi, care activează în serviciul public.

4. Academia de Administrare Publică este o instituție tânără, dar care dă dovadă de multe realizări și maturitate. Este îmbucurător faptul că pe durata ultimilor 3 ani schimbările pozitive au fost atât de vizibile. Nu pot să-i doresc Academiei decât prosperitate și noi generații de funcționari publici bine instruiți.

Orest TĂRIȚĂ,
șef Catedră științe politice și relații internaționale, doctor în politologie, conferențiar universitar

1. Activitatea mea în cadrul Academiei de Administrare Publică este extrem de importantă, întrucât anume aici am reușit să materializez o parte din visurile mele, prin participarea la procesul de formare a

specialiștilor de tip nou pentru necesitățile administrației publice moderne. Activitatea mea în această prestigioasă instituție de învățământ superior are conotații deosebite, permițându-mi să realizez multiple cercetări științifice.

2. Consider că am reușit să mă integrez în colectiv și să comunic civilizată cu colegii mei, să învăț de la ei, ca mai apoi, prin acțiuni comune, să realizăm diverse activități instructiv-didactice, științifice și culturale. Mă mândresc cu faptul că, la propunerea conducerii, am fost înscris în Cartea de Onoare a Academiei și mi s-a conferit Diploma Guvernului Republicii Moldova.

3. Unul din evenimentele cele mai memorabile din activi-

Două decenii de instruire și cercetare

tatea mea în cadrul Academiei a fost lansarea cărții „Protocol, ceremonial, etichetă” - prima din domeniul de referință din țară. Aceasta a devenit posibil datorită sprijinului pe care l-am primit din partea conducerii instituției și Direcției administrație publică a Academiei (director O. Balan), care mi-a creat condiții propice pentru

a lucra în arhive și biblioteci.

4. La vârsta împlinirii de 20 ani, doresc Academiei să-și multiplice deosebitele și frumoasele sale realizări, să-și exercite în continuare nobila sa misiune de formare și dezvoltare profesională a specialiștilor din domeniul administrării publice, ca o contribuție aparte în asigurarea parcursului european al țării.

Nicolae ROMANDAȘ,
doctor în drept,
profesor universitar

1. O posibilitate de a te afirma în domeniul de cercetare, de a comunica cu practicienii și de a-ți îmbogăți practica judiciară.

Academia de Administrare Publică este pentru mine leagănul științei care în permanență îți dă posibilitatea de a te realiza pe măsură, de a fi promovat la înălțimi. Este instituția în cadrul căreia activează o echipă cu mare suflet, care este bine pregătită profesional și contribuie în mare măsură la modelarea viitorilor specialiști în diverse domenii ale economiei naționale.

2. Prin intermediul A.A.P. am realizat prima mea monografie (1997), mai apoi au urmat multe articole științifice, comunicări la diverse conferințe științifice naționale și internaționale. Datorită A.A.P. am fost la o stagiere de profesionalizare în Portugalia, Belgia și Olanda pe un termen de două luni. Sunt recunoscător Senatului A.A.P. cu concursul căruia mi s-a conferit postul de profesor universitar.

3. Amintiri am foarte multe: adunările solemne de inaugurare a anilor de studii și finisarea lor, dotarea sălilor de studii cu utilaj tehnic cu ajutorul căruia profesorul are posibilitatea să se realizeze pe deplin în capacitățile sale profesionale.

4. Ca și în continuare să-și mențină calitatea în tot ce face, să concolideze colectivul didactic și să-l susțină. Iar noi, corpul profesoral-didactic, să nu uităm nicicând că succesul nostru este meritul rectoratului A.A.P. pentru care îi mulțumim din tot sufletul.

Aurelia ȚEPORDEI,
directorul Departamentului
Dezvoltare Profesională

1. Pentru prima dată am pășit pragul Academiei în anul 1996, atunci când am depus ac-

tele pentru a fi înmatriculată la specialitatea Administrare publică, secția zi. După absolvire, în anul 1998, dl Mihail Platon, rectorul Academiei, mi-a propus să rămân să activez în cadrul Academiei. Am acceptat, pentru că știam că va fi o bună școală pentru mine.

Inițial, am activat în cadrul Direcției perfecționare profesională a personalului, condusă de către dl Aurel Simboteanu. A fost o perioadă foarte interesantă. Domeniul respectiv era unul relativ nou în Republica

Moldova. Anume atunci au fost puse bazele actualului sistem de dezvoltare profesională. Am rămas să activez până în prezent în acest domeniu și îmi place ceea ce fac.

2. Sunt mulțumită de faptul că am absolvit masteratul și doctoratul în cadrul Academiei. Consider că, prin activitatea desfășurată, am adus și eu, alături de colegii mei, o contribuție modestă la constituirea unui sistem de dezvoltare profesională în cadrul Academiei care să corespundă cerințelor actuale, exigențelor europene. Consider o realizare importantă elaborarea și implementarea mai multor module de instruire pentru funcționarii publici. Mă refer, în primul rând, la 12 module de instruire elaborate în cadrul Proiectului Băncii Mondiale „Mana-

gementul finanțelor publice”.

3. Cele mai frumoase amintiri se referă nu doar la anumite evenimente memorabile, ele sunt legate de activitatea de zi cu zi, de realizările obținute, de eșecurile suportate. Îmi amintesc cu mare drag de totalizările cursurilor de dezvoltare profesională, de aprecierile participanților, or, pentru mine fiecare curs de instruire este un eveniment important.

4. Tradiționalul „La mai mult și la mai mare!” Având o conducere competentă, profesionistă, un colectiv de oameni bine pregătiți, Academia va reuși să-și mențină și în continuare statutul său de instituție de elită, de centru național de promovare a politicii statului în domeniul administrației publice. Doresc din suflet acest lucru!

Rodica SOBIESCHI-CAMERZAN,
șefa Secției informare
și documentare

1. Efectuând o analiză retrospectivă a celor 14 ani de activitate la Academia de Administrare Publică, pot afirma, cu certitudine - A.A.P. este parte din viața mea. Este instituția unde am învățat, m-am perfecționat.

Sunt reprezentantul celei mai modeste și, în același timp, importante subdiviziuni a Academiei - Biblioteca Științifică, care este parte integrantă a procesului educațional și științific din cadrul instituției. Dat fiind faptul că informația înseamnă putere, angajații bibliotecii, prin serviciile infodocumentare, își aduc cu dăruire contribuția la sporirea prestigiului și imaginii pozitive a Academiei.

2. Nu pot să-mi atribui doar

mie personal realizările obținute de Bibliotecă, care impresionează astăzi atât prin aspect cât și prin conținut - săli spațioase, surse documentare, tehnologii bibliotecare avansate. Performanțele obținute se datorează susținerii rectoratului Academiei, colectivului profesoral-didactic și, mai ales, activității colaboratorilor Bibliotecii.

3. Sunt foarte multe, nu pot să le numesc pe toate. Dar, cu certitudine, pentru mine personal, cele mai frumoase amintiri persistă în memorie atunci când foștii absolvenți ai Academiei revin în instituția noastră exprimându-și gratitudinea pentru cunoștințele, aptitudinile și experiența acumulată în anii de studii la Academie.

4. Consider că la cei 20 de ani ai săi, grație experienței, competenței, profesionalismului managerilor instituției, profesorilor, tuturor angajaților, Academia demonstrează temeinicie în activitate și face coaliție bună cu performanța. Din aceste considerente, la această frumoasă aniversare, doresc Academiei activitate prodigioasă, perseverență, prosperitate, prestigiu, performanță și progres.

În Academie m-am format ca cercetător științific

Ion PALADI,
doctor habilitat, profesor
universitar, ASEM,
absolvent al A.A.P.

Acum 20 de ani, activam în cadrul administrației publice a municipiului Chișinău, exercitam funcția de pretor al sectorului Râșcani. Desigur, că pentru a lucra pe nou erau necesare și cunoștințe noi în domeniul administrației publice. Aceste sarcini au fost puse în seama noii instituții – Academia de Administrare Publică, fondată la început pe lângă Guvernul Republicii Moldova. **Eu, personal, înțelegeam că activitatea mea de mai departe în cadrul administrației publice depindea în mare măsură de studiile făcute la Academie și m-am pregătit foarte serios pentru a trece toate procedurile de selecție. Și acum îmi stăruie în memorie emoțiile invitației, interviului de la Guvern și informația privind acceptul oficial la studii la Academia de Administrare Publică.**

Am început studiile în 1994, adică am fost din promoția a doua. Doream să-mi aprofundez cunoștințele în domeniul managementului public și m-am înscris la specializarea „Administrarea Publică”, factorul important în această decizie fiind experiența și deprinderile practice acumulate în perioada deținerii funcției de președinte al Comitetului executiv raional Octombrie din anul 1990 și ulterior în cadrul

preturii Râșcani. Fiind audienți în primii ani de activitate a Academiei, noi ne formam ca specialiști în administrația publică odată cu reconstrucția și dotarea însăși a instituției, ceea ce reda într-un fel un aspect romantic acelor ani de studenție, dacă am putea să-i numim așa, și eram mândri că noi puneam temelia noii instituții.

Am fost audient în grupa Ap-332, colectivul fiind unul foarte bun și energic. Colegii erau interesați de revizuirea și aprofundarea cunoștințelor în domeniul administrației publice, dezvoltarea calităților potrivite unui lider. Componenta grupei era una reprezentativă, unii colegi fiind în posturi de ministru, președinte de raion. O parte dintre colegii din grupa Ap-332 activează în continuare în instituțiile administrației publice, ocupând funcții de răspundere în serviciul public. Ca exemplu pot servi domnii Valeriu Nemerenco, Vladimir Gurițenco, Ludmila Burlaca, Raisa Stoica. Cunoștințele acumulate în anii de studii la Academie, **formarea noastră ca funcționari publici de tip nou, conform principiilor statutului de drept, le datorăm în totalitate dragilor noștri profesori, în primul rând, fondatorului și primului rector al Academiei, dl Mihail Platon, celorlalți profesori - Andrei Cojocaru, Boris Negru, Victor Popa, Valeriu Zbirciog, Arcadie Barbăroșie, Tatiana Manole. Acești dascăli prezentau cu multă măiestrie și înalt profesionalism materialul la prelegeri, precum și ne motivau la discuții informative și uneori aprinse în timpul seminarelor.**

Pe parcursul studiilor am început să cercetez mai profund domeniul administrației publice. În anul 1996 am susținut cu succes examenele la doctoratură în cadrul Aca-

demiei de Administrare Publică. Continuând parcursul științific, în anul 1998 am susținut teza de doctor în economie, tematica vizată fiind „Problemele restructurării administrației publice locale în perioada de tranziție”. Pe parcursul elaborării tezei date, am avut onoarea de a-l avea în calitate de conducător științific pe regretatul Mihail Platon, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar.

Studiile la Academie au fost pentru mine forța motrice, care m-a afirmat în cariera mea de funcționar public și cercetător științific. La pretura Râșcani am activat până în anul 1999, fiind apoi avansat în funcția de viceprimar al municipiului Chișinău, funcție pe care am deținut-o până în 2003. Dar, paralel, prin

ment Public din Lion. Ca rezultat, în 2001 am susținut teza de doctor habilitat în științe economice cu tema: *„Funcționarea și adaptarea managementului agenților economici a comunităților publice urbane și rurale la activitățile economice de piață”*.

Cercetările științifice, bazele cărora au fost puse în Academie, au rezultat prin publicarea monografiilor „Managementul administrației publice”, „Serviciile publice”, „Managementul administrației publice locale în Republica Moldova” și manualului „Managementul public”.

Din anul 2003 și până în prezent, activez în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei în funcție de profesor universitar. Sunt Președintele Consiliului Științific specializat DH 32.08.005.

cumul, mi-am continuat activitatea în cadrul A.A.P., fiind lector superior în perioada anilor 1998-2002 la catedra „Știința administrației”.

De un real folos în activitatea didactică de la Academie și de cercetare științifică au fost stagierile în S.U.A., la Universitatea Nebraska, în Portugalia, la Institutul Național de Administrare Publică, în Olanda, la Institutul European al Administrației Publice și în Franța, Institutul de Manage-

Cu prilejul aniversării de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova adresez cele mai sincere și cordiale felicitări conducerii Academiei, corpului profesoral-didactic în semn de recunoștință pentru profesionalismul de excepție și abnegație în procesul de afirmare și dezvoltare a științei administrației și a culturii economice în țara noastră.

Academia – călăuza mea în viață,

consideră Iurie TOMA, președintele raionul Ungheni, care de rând cu mulți alți președinți de raioane, s-a format ca om politic în cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Iurie TOMA: De baștină sunt de aici, din raionul Ungheni, m-am născut în comuna Măcărești, un sat pitoresc de pe malul Prutului. Vin dintr-o familie de oameni muncitori, dintr-o familie cu patru copii, eu fiind mezinul. Le voi fi totdeauna recunoscător părinților mei, Victoria și Ion Toma, că m-au învățat meseria de a fi om.

De profesie sunt pedagog. Am făcut Școala pedagogică din Călărași, apoi am absolvit Universitatea de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de filologie. Am fost învățător în clasele primare într-un liceu din Ungheni, apoi profesor de limbă română la Colegiul de medicină din Ungheni. Am activat și în sectorul privat, îndeplinind funcții de administrator. Poate că profesia de pedagog avea să-mi rămână pentru toată viața, dacă nu venea acea fericită ocazie de a face studii la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Aflându-mă în câmpul muncii, diferit de profesia de profesor, am simțit necesitatea de a mă perfecționa anume în domeniul managementului. Și atunci a apărut acea ocazie, de care vorbeam, de a face studii la Academia de Administrare Publică.

Făcând studiile de masterat în perioada anilor 1998-

2001 la specializarea *Management* și obținând a doua profesie, cea de *manager în administrația publică*, am conștientizat că aceasta îmi este calea vieții, pe care mi-am dorit-o. Cu alte cuvinte, Academia de Administrare Publică mi-a devenit o călăuză în viață.

CORESPONDENTUL: Cum Vă amintiți anii de studii?

I.T.: Au fost ani de o revelație absolută în domeniul serviciului public. Era deja acumulată o anumită experiență în acest domeniu, am avut parte de profesori de înaltă calificare, care ne-au instruit și ne-au îndrumat cu toată dăruirea de sine în tainele științei administrației publice. Și ca o dovadă sunt colegii mei, funcționari publici de rang înalt. Este vorba de profesorul universitar, Mircea Sofroni, conducătorul Laboratorului științific de oncoginecologie al Institutului de Oncologie, dl Gheorghe Șalaru, ministrul mediului, dl Vitalie Vrabie, fostul ministru al apărării, dl Ștefan Gațcan, directorul Institutului Mamei și Copilului, dl Petru Porcescu, vicepreședintele raionului Strășeni, alți funcționari de stat, care, după Academie, au perseverat în cariera lor de funcționari publici de diferite niveluri.

COR.: În ce măsura cunoștințele de la Academie Vă ajută în activitatea D-voastră de președinte al raionului. Care sunt realizările de prestigiu în administrarea raionului?

I.T.: Pentru mine, studiile la Academia de Administrare Publică au constituit elementul-cheie în dezvoltarea aptitudinilor și abilităților în

domeniul managementului public. Pe parcursul studiilor, am acumulat cunoștințe teoretice și practice necesare pentru desfășurarea activității mele curente.

În cazul raionului Ungheni, mă bucură faptul că, preluând conducerea raionului, am reușit împreună cu funcționarii publici să continuăm cursul dezvoltării raionului și să realizăm calitativ multe activități importante ce țin de reabilitarea infrastructurii rutiere și sociale, extinderea rețelelor de apeduct și canalizare, dezvoltarea agriculturii, susținerea antreprenorilor, dezvoltarea relațiilor de colaborare cu autorități publice din alte state, creșterea calității serviciilor medicale și sociale și multe altele.

Acum suntem pregătiți pentru a participa la realizarea a 4 proiecte strategice, și anume: construcția gazoductului Iași-Ungheni, construcția magistralei de apeduct pentru aprovizionarea cu apă potabilă a 12 localități, reconstrucția stadionului din or. Ungheni și efectuarea lucrărilor de reabilitare a drumului național R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni, care ulterior va fi interconectat cu viitoarea autostradă Târgu-Mureș-Iași-Ungheni prin drumul de centură al orașului Ungheni și podul rutier peste râul Prut.

COR.: Este important de a avea o echipă de profesioniști pentru a realiza cele trasate. În acest context, ce măsuri întreprindeți pentru a ridica calificarea funcționarilor publici din raion?

I.T.: Conștientizez faptul că fiecare conducător al unei instituții publice, pentru a fi eficient, trebuie să fie asistat

în activitatea sa de funcționari publici profesioniști, care să aibă o pregătire complexă și anumite aptitudini profesionale necesare oferirii serviciilor publice profesionale cetățenilor. Prin urmare, pun un accent deosebit pe formarea continuă a angajaților și contribui la participarea lor la diverse cursuri, instruirii și alte evenimente informative, inclusiv la Academia de Administrare Publică. Această instituție a instruit și a perfecționat mulți funcționari publici din raionul Ungheni, oferindu-le posibilitatea de a dezvolta competențele profesionale atât în cadrul cursurilor de instruire, cât și studiilor de masterat.

COR.: Cum vedeți D-voastră viitorul Academiei de Administrare Publică la cei 20 de ani împliniți? Ce ați dori conducerii, colectivului Academiei?

I.T.: Este o vârstă frumoasă pentru o instituție, când deja se văd rezultatele și se evidențiază rolul ei. Doresc ca și în continuare Academia de Administrare Publică să rămână instituția principală care participă în mod direct la dezvoltarea profesională a funcționarilor publici, deci, contribuie la crearea unei administrații publice moderne. Având această ocazie, doresc să-mi exprim întreaga stimă și gratitudine conducerii și colectivului Academiei pentru efortul, munca realizată cu atâta profesionalism și devotament. Vă doresc și pe viitor noi realizări remarcabile, perseverență, optimism și satisfacție de la rezultatele înregistrate!

**Interviu realizat
de Vlad IONAȘCU**

Ani de studii, ani de neuitat

Îmi amintesc cu o oarecare nostalgie de primii ani de activitate a Academiei de Administrare Publică. Erau anii marilor transformări sociale, de constituire a tânărului nostru stat, Republica Moldova. Pe atunci eu eram la al treilea mandat de președinte al Consiliului de orășel Cricova al municipiului Chișinău, cum se numea până atunci funcția de primar. S-ar părea că era destulă practică de lucru în administrația publică locală, că era destulă experiență pentru a soluționa acele probleme, cu care ne confruntam zi de zi. Dar întotdeauna este nevoie de îmbogățit bagajul de cunoștințe. Cu atât mai mult, că trebuiau aplicate noile principii ale administrării publice locale, în noile condiții ale economiei de piață, ale privatizării terenurilor și bunurilor imobiliare. De aceea, am găsit de cuviință că este absolut necesar de a face studii la Aca-

Valentin GUȚAN,
primar de Cricova,
mun. Chișinău

mia de Administrare Publică, o instituție de învățământ superior, deschisă pentru prima dată în țara noastră în 1993, menirea căreia era de a pregăti funcționari publici de tip nou.

Eu am avut fericita ocazie de a fi înmatriculat la Academie în primii ani de funcționare a ei, adică în 1994, la secția cu frecvență redusă. Toți colegii de curs au reușit să treacă o

bună practică de viață și o activitate în domeniul administrației publice locale și la început priveam la lucruri cu un pic de glumă, ca un fel de experiment, dar pe parcurs ne-am pătruns de seriozitatea acestor studii, fiindcă treptat ni se predau obiecte, de care nici nu bănuiam că ar avea vreo legătură directă cu specificul domeniului nostru de activitate.

Cei trei ani de studii la Academie, pe care am absolvit-o în 1997, mi-au lăsat cele mai frumoase amintiri despre Academie, atât prin bagajul de cunoștințe pe care l-am acumulat, cât și prin atitudinea și competența corpului profesoral-didactic, care, vreți să știți, inițial învățam unii de la alții, îmbinând creator teoria studiată la ore, cu practica din activitatea noastră din primărie.

Și astăzi, activând în calitate de primar mai bine de 26 ani, o spun cu toată certi-

tudinea, că acele cunoștințe acumulate în cadrul studiilor și-au găsit implementarea și rolul lor în viața de zi cu zi.

Amintiri frumoase ne-au rămas pentru totdeauna despre profesorii, care au stat la baza Academiei: Mihai Platon, primul rector și fondatorul Academiei, Arcadie Barbăroșie, Aurel Simboreanu, Claudia Crăciun etc., cărora le sunt recunoscător pentru ceea ce am reușit să facem împreună, dumnealor să ne dea, iar noi să asimilăm și să aplicăm în practică acele cunoștințe, care ne-au afirmat ca funcționari publici de toate nivelurile.

La cei 20 de ani de la fondare dorim Academiei, care ne-a rămas pentru totdeauna Academia noastră, prosperitate și noi realizări în pregătirea funcționarilor publice profesioniști, de care are atâta nevoie țara noastră.

De profesie sunt militar, dar scopul meu este de a mă consacra cercetărilor științifice, obiectivul fiind relațiile internaționale. Mă preocupă acest domeniu, deoarece, în virtutea obligațiilor mele de serviciu, am avut ocazia să vizitez mai multe țări și continente, să cunosc lumea din acele părți ale lumii. În acest context, o ocazie fericită pentru mine a fost de a face masteratul la specialitatea Relații internaționale la Istanbul, Turcia, unde am studiat aprofundat limba turcă.

Am revenit acasă cu același gând – de a-mi continua activitatea de cercetător științific în domeniul relațiilor internaționale. M-am informat despre mai multe instituții de învățământ superior din Moldova și am ajuns la concluzia că cele mai bune oportunități pentru a-mi realiza ideile mele sunt oferite de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele R. Moldova.

M-am înscris la studii de

Pe calea științei

masterat specializarea Relații internaționale. Și, treptat, de la anul întâi până acum, anul doi, am cunoscut această familie a Academiei de Administrare Publică, care, vorbind la figurat, mi-a devenit a doua familie. Intuiția m-a îndreptat pe calea cea mai bună. În doi ani am acumulat un bogat bagaj de cunoștințe și mi s-a oferit și posibilitatea de a continua cercetările mele. Corpul profesoral-didactic este unul profesionist și este o deosebită plăcere să fii la orele profesorilor, care țin prelegeri necesare fiecăruia dintre noi, având o experiență deosebită. Aș vrea să-l menționez, în primul rând, pe prorectorul A.A.P. dl Oleg BALAN. Doctor habilitat, profesor universitar, care este un profesionist în domeniu și oferă întotdeauna cele mai bune soluții pentru orice situație dificilă pentru studenții noștri. De asemenea, este de

menționat dna Ludmila ANDRIEVSCHI șefa Secției secretariat și servicii publice, care ne-a oferit pe parcursul acestor ani toată susținerea necesară pentru a studia aprofundat disciplinele academice. Tot respectul și pentru profesorii dnii Orest TĂRIȚĂ, Alexandru BURIAN, Gheorghe CĂLDARE, Eugenia CEBOTARU, Andrei SMOCHINĂ, care au activat anterior ca foști miniștri, foști ambasadori, angajați ai președinției, parlamentului și guvernului. Condițiile pentru activitatea studenților (auditoriile, biblioteca, cantina) comparativ cu alte instituții sunt la un nivel foarte înalt.

Cunoștințele acumulate la Academie, condițiile optime pentru cercetare mă vor propulsa activ pe calea științei. Toate acestea inspiră încrederea profundă că Academia de Administrare Publică va rămâne și în continuare o instituție

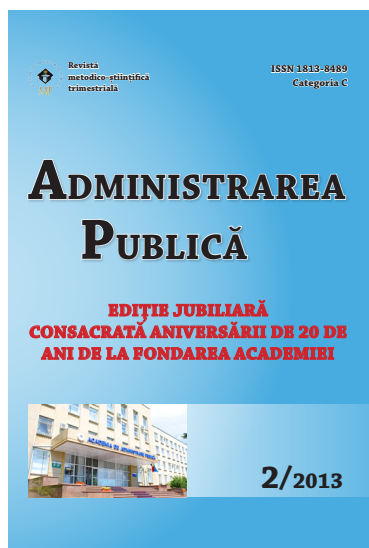

Dumitru POPILEVSCHI,
locotenent-colonel,
Ministerul Apărării,
masterand, anul II,
Relații Internaționale

de învățământ superior de elită din Republica Moldova.

Mă închin tuturor profesorilor, întregului colectiv al Academiei pentru aportul și susținerea lor în activitatea mea la această prestigioasă instituție și aduc sincere felicitări cu ocazia aniversării de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

„Administrarea Publică” nr. 2/2013 – ediție jubiliară

Recent, a apărut de sub tipar, cu mult înainte de așteptările abonaților, precum și ale tuturor celor care o citesc și o consultă, revista „Administrarea Publică”, nr.2/2013. Cauza e că numărul acesta este o ediție jubiliară, consacrată aniversării de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. Era și firesc ca până în data de 21 mai – ziua semnării de către primul Președinte al Republicii Moldova, Mircea Snegur, a Decretului de fondare a Academiei – ea să poposească pe masa cititorilor.

Într-adevăr, ediția respectivă este nu numai una jubiliară, ci și una specială. Ea este inaugurată de dl **Vasile MARINA, rector al Academiei, doctor habilitat în științe fizico-matematice, profesor universitar**, cu partea a II-a a studiului „Știința modernă și societatea”, care este pe cât de profund și de argumentat din punct de vedere științific, pe atât și de original, lucru care în ultimul timp nu se întâmplă chiar atât de des în cercetarea academică și universitară din republica noastră. Ca să ne convingem de cele afirmate, vom cita doar o singură frază: „O limbă se deosebește de alta prin diferența

spectrelor frecvențelor literelor. Cunoașterea legilor matematice din lingvistică ne permite să soluționăm o serie de probleme nu numai din domeniul respectiv, cum ar fi, de exemplu, traducerea unui text dintr-o limbă în alta cu ajutorul calculatorului, dar și de natură politică”.

La rubrica „Administrarea publică: teorie și practică” mai semnează **Ion DULSCHI, doctor în istorie, conferențiar universitar** („Unele aspecte ale controlului parlamentar asupra administrației publice”) și **Pantelimon VARZARI, doctor în filozofie, conferențiar universitar** („Conceptualizarea politică a birocrăției ca grup de interese restrânse”).

Tradiționala rubrică „Societatea civilă și statul de drept” este susținută de **Oleg BALAN, vicerector al Academiei, doctor habilitat în drept, profesor universitar**, și **Diana SÂRCU, doctor în drept, conferențiar universitar**, cu articolul „Interzicerea armei nucleare – o sarcină primordială a lumii contemporane”. **Nicolae ROMANDAȘ, doctor în drept, profesor universitar**, și **Eduard BOIȘTEANU, doctor în drept, conferențiar universitar**, subscriu la această rubrică cu materialul „Dreptul de negociere colectivă prin prisma instrumentelor internaționale și a legislației naționale a Republicii Moldova”, iar **Eufemia VIERIU, doctor în drept, conferențiar universitar din Ploiești (România)** - cu articolul „Încetarea raporturilor de muncă în contractul individual de muncă”.

La rubrica „Economie și finanțe publice” este inserat articolul „Creșterea și ciclicitatea economică”, semnat de autorul fidel al revistei noastre, **Andrei BLANOVSCI, doctor în economie, conferențiar**

universitar. Probleme economice actuale și importante sunt luate în dezbatere de **Nadejda NAZAR, doctor în economie, conferențiar universitar interimar**, în articolul „Rolul investițiilor și sistematizarea lor în economia Republicii Moldova”.

Sunt foarte interesante și de profund argumentate și de data aceasta materialele plasate la rubrica „Relații internaționale și integrare europeană”. **Gheorghe CĂLDARE, doctor în istorie, conferențiar universitar**, și **Tatiana NAIZAMBAEV, master în științe politice**, semnează articolul „Relațiile Republicii Moldova cu Republica Populară Chineză: realități și perspective”, iar **Victor JUC, doctor habilitat în politologie, profesor cercetător**, și **Maria DIACON, doctorandă**, - materialul „Opțiuni strategice și tactice de realizare a prevederilor programatice de politică externă de către partidele politice”. La aceeași rubrică participă cu un articol în limba engleză „The Integration of the Republic of Moldova into the European Cultural Realities” („Integrarea Republicii Moldova în spațiul cultural european”) **Stela SPÎNU, doctor în filologie, conferențiar universitar**.

Bucură și de această dată numărul impunător de tineri cercetători, care asaltează culmile științei administrației publice. **Tatiana CASTRAȘAN, doctorandă, lector universitar la Academia de Administrare Publică**, este autoarea articolului „Funcționarea autonomiei locale în Republica Moldova”, care face dovada unui exeget cu o evidentă tentă de bun cunoscător al problemei. **Natalia SAITARLÎ, doctorandă, lector superior universitar la Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul**, este semnatara articolului „Ordinea de investire în

funcție ca factor determinant al statutului juridic al alesului local”, în care nu numai că trece în revistă opiniile unui șir de savanți autohtoni și din străinătate în această problemă, dar vine și cu o serie de analize, propuneri și puncte proprii de vedere asupra chestiunii în cauză.

Ediția jubiliară a revistei găzduiește, de asemenea, rezultatele investigațiilor științifice ale unor tineri și promițători savanți din Ucraina vecină. **Valentina BABINA, doctorandă la Universitatea Pedagogică Națională „K. D. Ușinski” din Odessa**, publică articolul „Tehnologii publicitare privind formarea image-ului liderului politic”; **Natalia ALEKSEEVA, competitor la Institutul Statului și Dreptului „V. M. Korețki” al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei**, propune cititorilor articolul „Crime contra justiției, săvârșire de martori, experți, traducători sau față de aceștia: determinarea noțiunii în dreptul penal”, iar **Oksana RUDENKO, competitor la Universitatea Națională „Academia de Drept din Odessa”**, familiarizează cititorii revistei „Administrarea Publică” cu astfel de probleme, cum ar fi guvernul electronic ca mijloc de sporire a eficienței serviciului de stat în contextul dezvoltării democrației electronice.

Astfel, revista „Administrarea Publică” a ajuns la cel de al 20-lea an de apariție și la cel de al 78-lea număr în plină forță și vigoare de cercetare științifică a fenomenului administrației publice, precum și a altor aspecte științifice conexe. Le dorim celor care o plămădesc și o scot la lumina tiparului, autorilor și cititorilor săi noi realizări în investigarea problemelor actuale ale teoriei și practicii administrației publice.

Gheorghe BĂJENARU

Arta scrisului și a lecturii

Lectura este pentru minte, ceea ce antrenamentul este pentru trup, iar un vechi proverb îndeamnă: "Să nu lași să treacă o zi fără să auzi, să vezi sau să citești ceva frumos".

Esența vieții relevă cunoașterea celor din jur, precum și cunoașterea de sine. Aceasta este cheia, secretul capacității spiritual-umane de a relaționa, de a construi legături sociale, morale, materiale care, de fapt, înseamnă comunicare.

Omul, pe parcursul existenței sale, învață a cunoaște pe cei cu care relaționează, fapt însă irealizabil fără capacitatea de a se cunoaște pe sine însuși.

Iată de ce, lectura, după cum menționa scriitorul și maestrul în aforisme Costel Zăgan, este o călătorie interioară a omului, cea care deschide porțile întru lărgirea minții și a spiritului.

Comunicarea prin lectură este ceea ce poetul Cornel Stelian Popa definește prin citat, citit și cunoaștere: "Citatul te citează să citești./ Cititul te citește cine ești./ Cunoașterea cunoaște și citează./ Citind cunoști și ceilalți te citează".

Și Biblia spune că omul nu trăiește numai cu pâine, aceasta nu este unica lui hrană. Sufletul omului supraviețuiește prin alimentare spirituală, iar sursa acesteia este Cartea, cea

care, după spusele scriitoarei americane Barbara Tuchman, este cărușul civilizației, fără de care "istoria e mută, literatura nu are glas, știința e paralizată, iar gândirea și meditația sunt suspendate".

Cu toate că, astăzi, cultura de consum a mâncat o parte din lumea care trăia în bibliotecă, așa după cum menționa și Mircea Dinescu, cu toate că lumea nu mai face coadă la bibliotecă, ca odinioară, biblioteca rămâne totuși unica manieră spirituală de evadare din realitate.

Deși crearea, aplicarea și procesarea cunoștințelor reprezintă marca timpurilor noastre, iar informatizarea pare a fi schimbat rolul bibliotecarului, căruia îi cere o gândire remodelată și adaptată noilor tehnologii mereu schimbă-

toare, acesta, bibliotecarul, va rămâne întotdeauna simbolul culturii umane, al comunicării prin lectură și al relaționării prin cuvinte.

Biblioteca, bibliotecarul este exemplul demn de urmat în trăirea, conform unei zicale, a destinului cărții și al literaturii, iar "toți cei care gândim, avem datoria morală de a susține acest destin", întrucât "fără cărți, am fi mai triști, mai săraci și mai urâți".

Acest crez este și al colectivului Bibliotecii Științifice a Academiei de Administrare Publică, care prin definiție și destinație este una distinctă ca centru informațional și de documentare pentru funcționarii publici.

Pe parcursul a 20 de ani de activitate, dezvoltarea colecțiilor s-a efectuat prin achiziții,

donații, schimb național de carte, la moment inserând circa 39 000 documente, formate din: cărți, broșuri – 35 180 exemplare în 9848 titluri, inclusiv documente pe suport digital – peste 700 titluri, dintre care circa 45% sunt publicații didactice, 75% în limba română, 25% – în limbile rusă, engleză, franceză și germană. Colecțiile publicațiilor periodice curente includ 136 de titluri (ziare, reviste etc.) pe suport tradițional și circa 18200 reviste full text, 2500 cărți, broșuri, ediții de referință din lume editate de prestigioase edituri academice, publicații cu acces deschis incluse în bazele de date EBSCO Publishing, Biblioteca fiind membru al Consorțiului REM (Resurse Electronice pentru Moldova), alte baze de date care oferă acces la publicații științifice de talie internațională.

Vă îndemnăm, în contextul valorii însemnate a lecturii, a cărților și a autorilor acestora, să promovăm arta frumosului, a scrisului, a comunicării, a cunoașterii de sine și a celor din jurul nostru pentru o gândire universală și demnitate națională.

Lilia CANȚÎR,
colaboratoare a Bibliotecii
Științifice a Academiei de
Administrare Publică

Abonarea 2013

Continuă abonarea pentru anul 2013 la revista științifico-metodică trimestrială **"ADMINISTRAREA PUBLICĂ"** și la ziarul **"FUNCȚIONARUL PUBLIC"**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **"Administrarea Publică"** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **"Funcționarul Public"** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu PÎSLARU - redactor, designer

Vitalie NICA - redactor

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 450 ex.

Dat la tipar 16.05.2013

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

"Funcționarul Public" - supliment la revista "Administrarea Publică" -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova